

# Хроніка найважливіших подій і рішень

## Грудень 2012 року

### 5 грудня

**Підписано Угоду “Про співробітництво між Національним банком України і Центральним банком Російської Федерації”.**

Угодою передбачено розвиток співробітництва за основними напрямками діяльності центральних банків двох країн. Сторони співпрацюватимуть з метою поліпшення обміну фінансово-економічною інформацією, зокрема щодо стану банківських секторів, змін банківського законодавства, питань проведення грошово-кредитної політики тощо. Двостороння співпраця також зорієнтована на розвиток платіжних систем та банківського нагляду, розширення використання національних валют у взаємних зовнішньоторговельних розрахунках.

У рамках угоди з метою координації співробітництва було створено Міжбанківську консультативну раду, рішення якої матимуть рекомендаційний характер для обох сторін. Засідання ради проводитимуться не менше одного разу на рік по черзі в Україні та Росії.

### 6 грудня

**Комітет експертів Ради Європи з питань взаємної оцінки заходів щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму (MONEYVAL) затвердив звіт України, складений за результатами III раунду оцінки за 2010–2012 роки.**

Експерти комітету високо оцінили досягнення нашої держави у сфері боротьби з легалізацією “брудних” грошей, зокрема щодо вдосконалення фінансового та банківського законодавства. Однією зі складових високої оцінки експертів є діяльність Національного банку України як суб'єкта державного фінансового моніторингу щодо недопущення використання банківської системи для легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та фінансування тероризму.

### 10 грудня

**Національний банк України у відповідь на клопотання Міністерства внутрішніх справ зобов'язав банки вимагати від клієнтів під час сплати ними штрафів за порушення правил дорожнього руху зазначити у платіжному документі серію та номер протоколу про адміністративне правопорушення, а також код бюджетної класифікації платежу.**

У зв'язку з необхідністю забезпечення належного контролю за надходженнями до державного бюджету України з 1 січня 2013 року запроваджено класифікацію доходів бюджету із присвоєнням кожній статті відповідного коду. Таким чином, водіям під час сплати штрафу в банківських установах у платіжному документі необхідно зазначити як обов'язкові, так і додаткові реквізити, необхідні для правильної класифікації платежу.

### 11 грудня

**Затверджено Зміни до “Правил організації статистичної звітності, що подається банками до Національного банку України” (відповідно до постанови Правління Національного банку України від 10.12.2012 р. № 516).**

Зміни набули чинності з 31.12.2012 р.

### 13 грудня

**Рішенням Комісії з питань нагляду та регулювання діяльності банків Національного банку України від 13.12.2012 р. № 974 визначено граничні межі розміру активів та затверджено розподіл банків на групи на 2013 рік.**

Розподіл банків на групи за розміром активів Національний банк України здійснює щороку з метою розмежування наглядових функцій та обов'язків між центральним апаратом і територіальними управліннями, а також для проведення порівняльного аналізу їх діяльності.

### 14 грудня

**Національний банк України надав роз'яснення банкам щодо особливостей ідентифікації окремих типів клієнтів під час надання фінансових послуг.**

Це стосується учасників договорів про спільну діяльність, а також корпоративних і пайових інвестиційних фондів, фінансові операції яких відповідно до чинного законодавства є об'єктом фінансового моніторингу. Також у роз'ясненні наголошено на тому, що здійснювати ідентифікацію та вивчати фінансовий стан клієнтів банки зобов'язані з метою управління ризиками легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

### 14 грудня

**Набула чинності Постанова Правління Національного банку України від 05.11.2012 р. № 461 “Про затвердження Порядку реєстрації уповноваженими банками в Національному банку України правил проведення арбітражних операцій на умовах маржинальної торгівлі”.**

Визначено перелік документів, які необхідно подати банку для реєстрації правил проведення арбітражних операцій на умовах маржинальної торгівлі, строк розгляду та порядок реєстрації Національним банком України поданих документів, а також підстави для відмови або скасування реєстрації правил проведення банком арбітражних операцій на умовах маржинальної торгівлі. Прийняття цієї постанови є черговим кроком, спрямованим на впорядкування арбітражних операцій. Це дасть змогу зробити такі операції прозорими та зрозумілими для клієнтів, а також сприятиме захисту прав споживачів відповідних фінансових послуг.

## 17 грудня

**Призначено Першого заступника Голови Національного банку України.**

Першим заступником Голови Національного банку України став Приходько Борис Вікторович, який до цього часу обіймав посаду директора казначейства ПАТ “Державний ощадний банк України”. Борис Приходько має 19-річний досвід роботи в банківській системі. Свою трудову діяльність він розпочав у 1993 році в Акціонерному комерційному агропромисловому банку “Україна”, в якому працював до 2001 року. У 2001–2003 роках працював у ПАТ “Комерційний банк “Хрещатик”. Із 2003-го до 2012 року – у ПАТ “Державний ощадний банк України”.

## 25 грудня

**Процедуру відкриття банками рахунків клієнтів спрощено. Відповідні зміни до інструкції, що регулює порядок відкриття та використання клієнтських рахунків у національній та іноземних валютах, внесено Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” (зі змінами, внесеними законом України від 24.05.2012 р. № 4839-VI).**

Зазначені зміни спрощують процедуру ідентифікації клієнтів під час відкриття банками рахунків юридичним особам та фізичним особам-підприємцям. Зокрема, якщо державна реєстрація клієнтів проведена до прийняття зазначених змін, то їх ідентифікація здійснюється за раніше визначеною процедурою. Вимога щодо обов'язкового подання виписки з Єдиного державного реєстру для таких клієнтів не застосовується. Клієнти, які пройшли державну реєстрацію в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців після набрання чинності змінами, замість документів, що підтверджують їх взяття на облік в органах податкової служби, Пенсійного фонду України та довідки з Єдиного державного реєстру, подають до банку виписку з державного реєстру.

## 26 грудня

**Національний банк України оприлюднив перелік прийнятого забезпечення кредитів рефінансування у I кварталі 2013 року, а також надав графік проведення тендерів із підтримання ліквідності банків.**

Таким забезпеченням можуть бути:

- державні облигації України (облигації внутрішньої державної позики України) всіх випусків, які перебувають в обігу;
- депозитні сертифікати Національного банку України, які перебувають в обігу;
- облигації Державної іпотечної установи з додатковим забезпеченням у формі Державної гарантії за зобов'язаннями емітента, яка видана Кабінетом Міністрів України;
- звичайні іпотечні облигації Державної іпотечної установи;
- звичайні іпотечні облигації;
- облигації місцевих позик та облигації підприємств;

- враховані банком векселі суб'єктів господарювання;
- векселі банків, авальовані іншим банком.

## 27 грудня

**У зв'язку із запитами банків щодо деяких практичних аспектів виконання вимог Положення “Про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях”, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26.03.1998 р. № 118, Національний банк України надав роз'яснення, наведені нижче.**

Чинним банківським законодавством не встановлено будь-яких обмежень щодо розрахунків банків України з платіжними організаціями міжнародних платіжних систем, які здійснюються відповідно до умов договорів, зареєстрованих у Національному банку. Тож банки-резиденти можуть перераховувати гривні на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів безпосередньо з власного кореспондентського рахунку. Зокрема, у випадку, коли платником виступає сам банк.

## 28 грудня

**Схвалено Зміни до Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні (відповідно до постанови Правління Національного банку України від 28.12.2012 р. № 591).**

Зокрема, це зміни у частині врахування банками державних цінних паперів при розрахунку обов'язкових економічних нормативів. Зміни набули чинності з 5 січня 2013 року.

## 29 грудня

**Національний банк України вдосконалив порядок формування та використання банками резервів за активними операціями.**

Із 29.12.2012 р. набула чинності постанова Правління Національного банку України № 499, якою внесено зміни до Положення “Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями”. Таким чином Національний банк узгоджує власну нормативну базу з основними положеннями міжнародних стандартів фінансової звітності та рекомендацій Базельського комітету з питань банківського нагляду.

Прийнятими змінами врегульовано порядок виконання банками заставного майна, розширено перелік його груп. Це зробило процедуру оцінки вартості заставного майна гнучкішою для банків під час розрахунку резервів. Також запроваджено порядок оцінки фінансового стану позичальника, якщо це бюджетна установа, вдосконалено умови прийняття та розширено перелік прийнятого забезпечення за такими кредитними операціями. □

**На замовлення “Вісника НБУ” огляд підготовлено департаментом офіційних публікацій та інформаційного забезпечення Національного банку України.**